

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Altes Testament, 2. Teil - Cod. Aug. perg. 89

[S.l.], Datierung unklar

lohel propheta; prologus

[urn:nbn:de:bsz:31-67620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67620)

utulos adorantes. Idcirco erunt quasi
 nubes matutina. et sicut ros matutini
 preteriens. Sicut pulvis turbine raptus
 exaret. et sicut fumus defumario. E
 go autem dominus deus tuus de terra egypti.
 et dominus absque me nescies. et saluator
 non est propter me. Ego cognovi te in deser
 to: in terra solitudinis. iuxta pascua
 sua et adimpleti sunt et saturati et eleva
 verunt cor suum. et oblitus sum mei. Et ego
 ero eis quasi lectica: sicut pardus in
 via assyriorum. Occurrat eis quasi ur
 sa raptis carulis. et dirumpat in terro
 re ietoris eorum. et consumat ibi eos quasi
 leo. bestia agri sciundet eos. Proditio
 tua israel. tantum exime auxilium nullum
 ubi est rex tuus. et maxime nunc saluet
 te in omnibus urbibus tuis. et iudices
 tui desint. dixerunt. Da mihi regem et prin
 cipes. Dabo tibi regem in furore meo. et au
 tem in indignatione mea. Colligata
 est iustitia effugata. absconditum peccatum
 eius. Dolores parturientis venient ei.
 uter filii non sapiens. Nunc enim non sta
 bit in contritione filiorum. De manu
 mortis liberabo eos. de morte redimam
 eos. Ero mors tua o mors. morsus tu
 us inferre. Consolatio abscondita est
 ab oculis meis. quia uter inter fratres di
 uidet. Adducet uterque ventum dominus de
 deserto ascendente. et siccabit uenas
 eius. et desolabit fontem eius. et uter diripiet
 thesaurum omnis uasis desiderabilis. Pe
 rat samaria. quoniam adamantudine con
 traxit dominum suum. in gladio perat. Paruu
 li eorum elidantur. et fete eius discedant
 tur. Converte israel ad dominum deum tuum. quoniam
 corruisti in iniquitate tua. Tollite uobi
 scilicet uerba. et uerbum addunt. et dicite ei.
 Omne aufer iniquitatem. et accipe bonum.

et reddent utulos labiorum nostrorum. Assur
 non saluabit nos. super equum non ascendemus.
 nec dicemus ultra. dominus in manu
 nostrorum. quia ei qui in te est miserabilis populi.
 Sanabo irrationes eorum. diligam eos
 spontaneos. quia aultus est furor meus ab
 eis. Ero quasi ros. et israel germinabit
 quasi lilyum. Et erumpet radix eius ut li
 bami. ibi erit rami eius. Et erit quasi oliua
 gla eius. et odor eius ut libami. Conuertentur
 sedentes in umbra eius. inuenit tritico.
 et germinabit quasi uinea. Perenniale
 eius. sicut unum libami. Ceterum quod non
 ultra ydola. Ego exaudiam. et dirigam
 eum ego. ut abiecit uerentem. Exime fruc
 tus tui inuenit est. Quis sapiens et intelli
 get ista. intelligens et sciet hec. Qua
 recte uie domini. et iusti ambulabunt in eis.
 peruariatores uero corruent in eis.

Explicit osee. propheta. Incipit. pro

phetes iohel apud gus iohel

S hebreos post osee ponitur
 Et sicut ibi sub nomine effra
 im additum tribu confertur uanani
 um. que ut samaria et israel sepe memo
 rant. sic in hoc propheta omne quod dicitur
 ad tribum iuda et ad ierusalem primum crede
 di est. et nulla omnino israelitis id est
 decem tribuum in hoc fieri mentionem.
 Tempora quoque quibus prophetauit eadem
 debentur accipere. que in osee leguntur.
 in diebus ozie. ioatham. et achaz. et eze
 chie regum iuda. et in diebus hieroboam
 filii ioas regis israel. Porro factum esse
 sermone domini ad meritum eius refertur
 cui fit. non ad conditionem illi que fieri di
 citur. ut alibi legitur. dominus in factus est
 in salutem. Auditus autem inscriptionis
 scias non est iste qui in auit sonat. sed qui cor
 de percipitur. iuxta illud quod dominus loquitur.

qui habet aures audiendi audiat.
Quod autem dicitur enonsere: et lan-
 ne sonat auribus papue: ipse non au-
 re. sed corde papitur. Qui senes sunt
 et celestes: audiunt spiritaliter.
 qui autem habitant in terra appellamur
 terreni: auribus papunt. **U**bi tunc
 autem hec duo uerba coniuncta ponunt.
 non ad simplicem tantum uerborum sonum: sed
 ad reconditam quoque dictorum intelligen-
 tiam pertinere. In genesi lameth loquitur
 ad uxores suas: ada et sella. Audite
 uerba mea uxores lameth: auribus pa-
 pite sermones meos: quia uirum
 occidi in uulnibus meis: et in uentrem
 in uentre meo. Et ysaas. Audite
 celi: et auribus papete terra. **Explicit**
plogus. Incipit Johel propheta

Quod dicitur dominum quod fac-
 tum est ad iohel filium
 phaniel. Audite hoc
 senes: et auribus pa-
 pite omnes habitatores terre: si fac-
 tum est illud in diebus uestris: aut in die-
 bus patrum uestrorum. Super hoc filius ue-
 stris narrare: et filii uestrum filii suis:
 et filii eorum generationi altere. **R**e-
 siduum locuste comedit brucas: et
 residuum brucas comedit rubigo. **E**x-
 pugnati ebru et flete: et ululate
 omnes qui bibitis uinum indulcedine:
 quoniam prout ab ore uestrorum. **G**ens est ascen-
 det super terram meam: fortis et innume-
 rabilis. **D**entes eius ut dentes leonis:
 et molles eius ut catuli leonis. **P**osuit
 uentrem meam in desertum: et ficum meam
 deuorticauit. **F**rudans spoliauerunt eam
 et picarunt: albi facti sunt rami eius. **P**lage
 quasi uigo: accincta sacco super uirum
 pubertatis sue. **P**ur sacrificium: et liba-

no de domo domini. **E**t luxerunt sacer-
 dotes ministri domini. **D**epopulata est
 regio luxit homo. **h**umilis: quoniam deuasta-
 tum est triticum: confusum est uinum et elan-
 guit oleum. **C**onfusi sunt agri uole: ulula-
 uerunt iuniores super frumento et or-
 deo: quoniam prout mellis agri. **V**inea confu-
 sa est: et ficus elanguit. **M**alo granatum
 et palma et malum: et omnia ligna agri a-
 ruerunt: quoniam defusum est gaudium a filiis
 hominum. **A**ccigite uos et plangite sa-
 cerdotes: ululate ministri altaris. **I**ng-
 dum tubate in sacro ministri dei mei:
 quoniam interit de domo dei uestrum sacrificium
 et libatio. **S**anctificate ieiunium. uotate ce-
 tum: congregate senes et omnes habitatores
 terre in domum dei uestrum: et clamate ad dominum
 una a die: quoniam ipse est dies domini: et quasi
 ualuitas apertente ueniet. **N**umquid
 non coram oculis uestris alimenta pierunt:
 de domo dei uestrum letitia et exultatio: **C**o-
 putuerunt iumenta in stercore suo:
 deuoluta sunt horrea: et dissipate sunt apo-
 thece: quoniam defusum est triticum. **Q**uid in-
 genuit animal. **M**ugierunt greges ar-
 imenti. **Q**uia non est pastua eis: sed et greges
 petros dispererunt. **A**d te domine clamabo.
 quia ignis comedit speciosa deserti: et
 flamma succendit omnia ligna regio-
 nis. **S**ed et bestie agri quasi area sities
 ymbrem suspexerunt ad te: quoniam exsic-
 cati sunt fontes aquarum: et ignis deuora-
 uit speciosa deserti. **C**anite tuba in
 omni: ululate in monte sancto meo. **C**onur-
 bentur omnes habitatores terre: quoniam uenit
 dies domini: quia ipse est dies tenebrarum et cali-
 ginis. **D**ies nubis et turbis. **Q**uali ma-
 ne expansum super montes: pulis multus
 et fortis. **S**imilis ei non fuit apud apud: et
 post eum non erit usque ad annos generum

ruce comedit
 oculta: et resi-
 duum

ar

omnis generacionis. Ante faciem eius deuo-
 rans. et post eum exurens flamma. Quia
 sicut hortus uoluptatis terra coram eo. et post
 eum solitudo deserti. neque est qui effugiat
 eum. Quasi aspectus equorum. aspectus eorum.
 et quasi equos sic currunt. Sicut sonitus
 quadrigarum super capita montium exiliet.
 sicut sonitus flammę ignis deuorantis
 stipulam. uelut populus fortis paratus ad
 prelium. Facie eius cruciabitur populus. omnis
 uultus redigentur in molliam. Sic fortes
 current. quasi uiri bellatores ascendent
 murum. Uiri iuuis suis gradientur. et non
 declinabunt a semitis suis. uiri quęque
 fixum suum non coartabit. Singuli in calle
 suo ambulabunt. et per fenestras cadent
 et non demolientur. Urbes in ingredientur. in
 muro current. Domi conscendent. et per
 fenestras intrabunt quasi fur. Facie eius
 orementur terra. montes celi. Sol et luna
 obtenebrati sunt. et stelle retraxerunt splen-
 dorem suum. Et dominus dedit uocem suam ante fa-
 ciem exercitus sui. quia multa sunt nimis ta-
 stra eius. quia fortia et facientia uerbum eius. Mag-
 nus enim dies domini et terribilis ualde. et
 quis sustinebit eum. Nunc quod dicit dominus con-
 uertimini ad me in toto corde uro. in ieiunio
 et in fletu et in plancu. et scindite corda
 uestra et non uestimenta uestra. Et summum
 additum domini uerbum. quia benignus et misericors
 est. pateriens et misere misericordie. et prestabilis
 super malicia. Quis scit si uertatur et igno-
 scat deus. et relinquat post se benedictio-
 nem. sacrificium et libamen. domino deo nostro. Ca-
 uete tuba in syon. sanctificate ieiunium. uo-
 cate cetum. congregate populum sanctificate ecclesiam.
 coadunare senes. congregare paruulos et
 fugientes uerba. Egrediantur sponsus de
 cubili suo. et sponsa de thalamo suo. In
 est uehribus et altare plorabunt sacer-

dotes ministri domini et dicent. Parce
 domine populo tuo. et ne des hereditatem
 tuam in obprobrium. ut dominentur eis na-
 tiones. Quare eum dicunt in populo. ubi
 est deus eorum. et clatus est dominus terram suam.
 et peperit populo suo. Et respondit dominus.
 et dixit populo suo. Ecce ego mittam uos
 bis frumentum. et uinum et oleum. et reple-
 buntur scis. et non dabo uos ultra ob-
 probrium in gentibus. et cum quod ab aquilonibus est
 percuti faciam auos. et expellam eum in ter-
 ram inuiam et desertam. faciem eius contra mare
 orientale. et exierunt ei ad mare no-
 uissimum. Et ascendet sermo eius. et a-
 scendet punctum eius. quia superbe egit. No-
 li timere terram. exulta et letare. qui mag-
 nificauit dominus ut faceret. Nolite timere
 animalia regionis. quia germinauerunt
 speciosa deserti. quia lignum attulit fruc-
 tum suum. ficus et uinea dederunt uitam
 suam. Et filii syon exultate et letami-
 ni in domino deo uro. quia dedit uobis docto-
 rem iusticie. et descendit faciet ad uos
 imbricatum matutinum et serotinum sicut in
 principio. Et implebunt aree frumē-
 to. et redundabunt torcularia uino et
 oleo. Et reddam uobis annos. quos co-
 medit locustas bruchus et rubigo et e-
 ruta. fortitudo uestra magna quam mi-
 si in uos. et comedetis uescientes et
 saturabimini. et laudabitis nomen
 domini dei uestri quod fecit uobiscum mirabilia.
 et non confundentur populus meus in semper
 meum. Et scietis quia in medio israel ego sum.
 et ego dominus deus uester et non est amplius. et non confundetur
 populus meus in eternum. Et erit
 post hec estanda spiritum meum super om-
 nem carnem. et prophetabunt filii uestri et filie
 uestrę. Senes uestri somnia somnabunt.
 et iuuenes uestri uisiones uidebunt.

Sed et super seruos meos et ancillas meas. in diebus illis effundam spiritum meum: et dabo prodigia in celo et in terra. sanguinem et ignem et uaporem fumum. Sol conuertatur in tenebras. et luna in sanguinem: ante quam ueniat dies domini magni et horribilis. Et erit omnis qui mouerit nomen domini saluus erit: quia in monte syon. et iherusalem erit saluatio. sicut dixit dominus. et in residuis quos dominus uocauerit. Quia ecce in diebus illis. et in tempore illo. cum uidero captiuitatem iuda et iherusalem. congregabo omnes gentes. et deducam eas in uallem iosaphath. et disceptabo cum eis ibi super populo meo. et hereditate mea israel quos disperserunt in nationibus. et terra mea diuiserunt. et super populum meum miserunt sortem. Et posuerunt puerum in phyllo: et puellam uendidit. puerum ut bibent. uerum quod uobis et in tyris. et sydon. et omnis terminus palestinae. Num quod ultionem uos reddetis mihi. Et si ultionem uos contra me. cito uelociter reddam in uultu meo uobis super caput uestrum. Argentum est meum et aurum tulistis: et desiderabilia mea et pulcherrima in tulistis in delubra uestra. et filios iuda et filios iherusalem uendidistis filijs grecorum. ut longe faceretis eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo eos de loco in quo uendidistis eos. et uentam retributionem uestram in caput uestrum. et uendam filios uestrorum et filias uestrorum in manibus filiorum iuda. Et uenundabunt eos sabbais genti longinque: quia dominus locutus est. Clamate hoc in gentibus. sanctificate bellum. suscitare robustos. Accedant. ascendant omnes uiri bellatores. Concidite aratra uestra in gladios. et ligones

uestros in lanceas. Infirmi dicant. quia ego sum fortis. Crumpite et uenite omnes gentes decurtatum et congregatum. Ibi occumbent faciet dominus robustos tuos. Consurgant et ascendant gentes in uallem iosaphath. quia ibi sedebit ut iudicet omnes gentes in circuitu. Mutate falces. quoniam maturauit messis. Venite et descendite quia plenum est torcular. exuberant torcularia quia multiplicata est malitia eorum. Populi populi in ualle passionis. quia iuxta est dies domini in ualle passionis. Sol et luna obtenebrati sunt. et stelle retraxerunt splendorem suum. et dominus de syon rugiet. et de iherusalem dabit uocem suam. Et mouebuntur caeli et terra. et dominus super populum suum. et fortitudo filiorum israel. Et scietis quia ego dominus deus uestrum. habitans in syon in monte sancto meo. Et erit iherusalem sancta. et alienum non habebit. Et erit iudicium illi. Et labuntur in omnes dulcedinem. et colles fluent lacte. et ponis riuos iuda ibunt. aque. Et fons de domo domini egredietur. et irrigabit riuum syon. Egiptus in desolationem erit. et idumea in desertum perditionis. pro quia inique egerunt in filios iuda. et effuderunt sanguinem innocentem in terra sua. Et in deca ueterum non habitabitur. et iherusalem in generatione et generatione. Et mundabo sanguinem eorum quem non mundaueram. et dominus commorabitur in syon. **Explicit Iohel propheta. Iap. plog. in duas rex annos propheta. cum si religione sollicitate emularetur. nimio religionis amore. prouocatus. contra preceptum legis moysi. arrepto thuribulo. ut in historia libri secundi paralyptomenon ostendit. sacerdotale officium presumere conatus est.**